

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія
**МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
ТА СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО**

Випуск 24

Частина 1

Ужгород-2019

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- Головний редактор:** Палінчак Микола Михайлович – декан факультету міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету, доктор політичних наук, професор
- Заступники
головного редактора:** Приходько Володимир Панасович – завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету, доктор економічних наук, професор
Химинець Василь Васильович – професор кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету, доктор економічних наук, професор
- Відповідальний
секретар:** Дроздовський Ярослав Петрович – доцент кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету, кандидат економічних наук
- Члени редколегії:** Ярема Василь Іванович – завідувач кафедри господарського права Ужгородського національного університету, доктор економічних наук, професор
Мікловда Василь Петрович – завідувач кафедри економіки підприємства Ужгородського національного університету, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України
Філіпенко Антон Сергійович – доктор економічних наук, професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин КНУ ім. Тараса Шевченка, заслужений професор КНУ ім. Тараса Шевченка, академік АН ВШ України
Газуда Михайло Васильович – професор кафедри економіки підприємства Ужгородського національного університету, доктор економічних наук, професор
Луцишин Зоряна Орестівна – професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин КНУ ім. Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор
Старостіна Алла Олексіївна – завідувач кафедри міжнародної економіки економічного факультету КНУ ім. Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор
Слава Світлана Степанівна – професор кафедри економіки підприємства Ужгородського національного університету, кандидат економічних наук, доцент
Черленяк Іван Іванович – професор Ужгородського національного університету, доктор наук з державного управління
Заяць Олена Іванівна – доцент кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету, кандидат економічних наук
Ерфан Єва Алоїсівна – доцент кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету, кандидат економічних наук
Кушнір Наталія Олексіївна – доцент кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету, кандидат економічних наук
Шинкар Віктор Андрійович – доцент кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету, кандидат економічних наук
Король Марина Михайлівна – доцент кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету, кандидат економічних наук
Рошко Світлана Михайлівна – доцент кафедри міжнародних економічних відносин Ужгородського національного університету, кандидат філологічних наук
Бурунова Олена – доктор економічних наук, професор Полонійського університету (Республіка Польща)
Andrzej Krynski – доктор габілітований, професор, ректор Полонійського університету (Республіка Польща)
Ioan Horga – доктор історичних наук, професор Університету Орадеа (Румунія)
Eudmila Lipková – доктор економічних наук, професор Братиславського економічного університету (Словаччина)

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus

Науковий вісник Ужгородського національного університету.
Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»
включено до переліку наукових фахових видань України з економіки
на підставі Наказ МОН України від 21 грудня 2015 року № 1328.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»
на підставі Протоколу № 4 від 21 березня 2019 року.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія KB № 21015-10815P,
видане Державною реєстраційною службою України 29.09.2014 р.

ЗМІСТ

Акименко О. Ю. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ СУЧАСНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОЇ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНО ОРІЄНТОВАНОГО ВИРОБНИЦТВА	5
Алексєєва Т. І. ЕВОЛЮЦІЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ КРИЗЬ ПРИЗМУ ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН.....	10
Алієв Ф. М. УПРАВЛІННЯ РУХОМ МАТЕРІАЛЬНИХ ПОТОКІВ НА ОСНОВІ ЛАНЦЮГА МАРКОВА.....	14
Антоненко К. В., Дмитрук В. С. ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СВІТОВУ ТОРГІВЛЮ.....	18
Арич М. І. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ СТРАХОВОГО РИНКУ НА ОСНОВІ КОНЦЕПЦІЇ SIX SIGMA.....	22
Багорка М. О. РОЗРОБЛЕННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ ЗА ВИДАМИ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	28
Баула О. В., Лютак О. М., Хвищук П. В. ОЦІНКА ВПЛИВУ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ США ТА УКРАЇНИ.....	34
Бобирь О. І. РОЗРОБЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ ПОЛІТИКОЮ НА МІЖНАРОДНОМУ ТА ДЕРЖАВНОМУ РІВНЯХ.....	39
Боровик М. В. МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ.....	44
Босак А. О., Мустафасва Л. А. ПОТОЧНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ: ПОШУК НОВИХ РИНКІВ ЗБУТУ.....	48
Бреус С. В. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ СИСТЕМИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМАТИКА ВИКОРИСТАННЯ ІЄРАРХІЧНО-ФАСЕТНОГО МЕТОДУ.....	55
Бусарєва Т. Г. МАКРОРЕГУЛЯТОРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ТНК.....	64
Власенко Ю. Г. МІЖНАРОДНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ОЦІНКИ ІНКЛЮЗИВНОСТІ.....	70
Волошан І. Г. МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	74
Гегедош К. В. ІНТЕРАКТИВНА МАРКЕТИНГОВО-ЛОГІСТИЧНА СИСТЕМА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ МЕХАНІЗМІ КАРПАТСЬКОГО ЄВРОРЕГІОНУ.....	78

Гегедош К. В.
аспірант з економіки,
Мукачівський державний університет

Hehedosh Kristian
Postgraduate in Economics,
Mukachevo State University

ІНТЕРАКТИВНА МАРКЕТИНГОВО-ЛОГІСТИЧНА СИСТЕМА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ МЕХАНІЗМІ КАРПАТСЬКОГО ЄВРОРЕГІОНУ

Анотація. У науковій статті зроблена спроба побудувати сучасний механізм міжнародних інформаційних відносин у транскордонному просторі на основі комплексних засад інтерактивної маркетингово-логістичної системи. За об'єкт дослідження було взято Карпатський Єврорегіон, оскільки ця інституційна структура вважається міжрегіональним центром транскордонних зв'язків між Україною та Європейським Союзом. Таким чином, у статті розроблено механізм функціонування інтерактивного транскордонного бізнес-центру через систему інформаційно-логістичної взаємодії транскордонного співробітництва; побудовано транскордонну структуру сучасної веб-платформи; вивчено фінансові механізми сприяння розвитку комунікацій на території країн-членів Карпатського Єврорегіону. Доведено, що Закарпатська область може бути з'єднувальним комунікаційним механізмом у транскордонній співпраці з усіма країнами-членами зазначеного Єврорегіону (підставами для цього є сприятливе географічне та геополітичне становище, а також приналежність до всіх фінансових інструментів Європейської програми сусідства).

Ключові слова: інформаційна логістика, інтерактивний маркетинг, веб-платформа, транскордонне співробітництво, Карпатський Єврорегіон.

Вступ та постановка проблеми. Початок XXI століття характеризується рушійною силою розвитку Інтернету, використання його переваг, застосування майже в кожній сфері. Підтвердженням цьому є бурхливий ріст електронної комерції (де кожен покупець у будь-який момент часу дня і ночі може переглянути продукцію певної фірми та замовити її товари чи послуги), віртуальних офісів (де кожен працівник може працювати незалежно від місця свого перебування завдяки локальній Інтернет-мережі), Інтернет-конференцій тощо.

«У зв'язку з цим підхід до досліджень змінюється, покладаючись більшою мірою на використання даних, які вже зібрані і доступні в цифровому форматі. Роль дослідника еволюціонує від інтерв'юера до зберігача даних, що приділяє більш пильну увагу організації та інтеграції даних, значна частина яких вже існує. Мета дослідження полягає в тому, щоб вийти за межі звичайного збору даних і їх аналізу і перейти до управління і синтезу даних, одержуваних з різних джерел, що варіюються від дискусій на фокус-групах та опитувань до соціальних мереж і великих баз даних» [1].

І тому нині, коли Україна знаходиться в євроінтеграційному векторі розвитку, у багатьох суб'єктів бізнесу, структур місцевого, регіонального та державного рівнів викликає особливий інтерес отримання можливості вивчати особливості європейського ділового середовища.

Одним зі шляхів вирішення зазначеної проблеми зможе бути налагодження інформаційно-цифрового забезпечення. Останнє потенційно надасть якісно нову ефективну прозорість даних, щодо: торговельно-економічної ситуації на ринках, інвестиційного поля будь-якої країни (інфраструктура, оподаткування, освітні послуги), пошуку партнерів для реалізації певних грантових проєктів, етапів побудови й наслідків децентралізованого управління державою та ін. Витрати ж на такі дослідження окремими суб'єктами ринку коштуватимуть чимало, і навіть організація бізнес-форумів чи міжнародних конференцій, як засвідчує практика, не дає такої глибокої аналітичної діагностики всіх процесів щодо прийняття ефективних управлінських рішень.

Здавалось би, для більшості прикордонних територій Західної України, які межують з державами-членами ЄС, проблема інформаційної прозорості мала би бути менш орієнтована. Обґрунтувати це можна тим, що в механізмі транскордонного співробітництва (ТКС) однією з основ його функціонування є усунення адміністративних (в т.ч. й інформаційних) та інших перешкод задля соціально-економічного розвитку у взаємній співпраці. Однак у результаті проведеного попереднього дослідження було виявлено, що переваги та механізм транскордонної співпраці серед підприємницьких структур прикордонного регіону Закарпаття як одного із членів Карпатського Єврорегіону (КЄ) є мало відомою інформаційною компонентою. Інші ж учасники-суб'єкти ТКС, а саме громадський сектор та місцеві й регіональні органи влади, співпрацюють переважно з тими партнерами, з якими вже достатній період часу знайомі, проте все одно вважають, що транскордонна інформація бажала би бути кращою, тому що різноманітні інформаційні джерела даних вони збирають та аналізують переважно після проведення спільних заходів (семінари, конференції, приїзд іноземної делегації тощо), оскільки інтерактивне середовище в цьому напрямі діяльності ще не досить розроблене. У попередніх працях автора детально досліджується сучасний стан інформаційного забезпечення в КЄ та деяких його зарубіжних аналогів [2–3].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теорія становлення та формування ТКС із застосуванням інформаційно-комунікаційного механізму досліджено в працях таких учених, як А. Гошинський, С. Жуков, І. Кравців, Є. Матвєєва, С. Устич та І. Чучка. Водночас в умовах розвитку цифрових комунікацій інформаційний механізм ТКС змінюється, що й потребує проведення подальших досліджень.

Таким чином, нині процес накопичення інформаційних ресурсів в окремих суб'єктів-учасників ТКС у мережі досяг такого рівня, що дозволяє говорити про процес формування віртуальних інтерактивних транскордонних центрів. У результаті їхньої роботи повинен бути добре налагоджений транскордонний портал інформаційних послуг.

Задля ефективної його побудови необхідними стануть інструменти інтерактивного маркетингу та інформаційної логістики [4–5]. До того ж, така ініціатива є і прописана в стратегії Карпатського Єврорегіону 2020 – «Бізнес-портал Карпатського Єврорегіону» [6].

Метою статті з огляду на поставлену проблему є розроблення механізму з науково-практичним обґрунтуванням щодо функціонування інтерактивного транскордонного бізнес-центру (ІТКБЦ).

Результати дослідження. Термінологічна його основа відображена саме так тому, що основним завданням цього центру буде надати інформаційну послугу в режимі цифрової взаємодії суб'єктам-учасникам прикордонних територій двох і більше сусідніх держав.

Інтерактивний транскордонний бізнес-центр буде інтеграційною платформою для країн, які є учасниками його взаємодії. Тобто це утворення буде функціонувати, маючи низку національних прикордонних представництв, які матимуть також подібну назву, але з виокремленням їхніх регіональних приналежностей – інтерактивний прикордонний бізнес-центр. Функціонування елементів інтерактивних транскордонних бізнес-центрів в структурі МА «Карпатський Єврорегіон» матиме такий вигляд (рис. 1).

Головна підсистема управління є інтеграційно-міжрегіональною в ТКС, оскільки здійснює і забезпечує взаємодію регіональних підсистем сусідніх країн, її суб'єктів та учасників інформаційного середовища на основі налагодженого механізму вхідних і вихідних інформаційних потоків. Ця підсистема призначена для систематизації, зберігання та надання певних інформаційно-консультативних послуг своїм учасникам з метою їх ефективної координації щодо майбутнього вектору розвитку; на основі об'ємної комплексної інформації – прогнозування стану розвитку транскордонного співробітництва в усіх сферах господарського та культурного життя; допомога в розробленні цільових програм соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів

у сфері зовнішньоекономічних зв'язків та ТКС.

До цієї підсистеми головного управління слід віднести такі відділи:

– Транскордонний ІТ-маркетинг баз даних, де зберігатиметься вся база даних, яка була цим відділом систематизована й оброблена щодо процесів, явищ, продуктів й суб'єктів ТКС;

– Транскордонні мови ІТ-відносин, що здійснює переклад інформаційних даних, які надійшли до попереднього відділу, на мови країн – учасниць єврорегіональних утворень. Перший і другий відділ взаємодіють як одне ціле;

– Транскордонна маркетингова ІТ-логістика, яка здійснює координаційні схеми управління відносин на основі отримання запиту, його систематизації та надання необхідного інформаційного продукту для зацікавленого учасника-суб'єкта регіональних представництв у системі інтерактивних транскордонних відносин (взаємодія цих відносин описується нижче);

– Транскордонний ІТ-менеджмент, функції якого зводяться до відстежування тенденцій, закономірностей, прихованих можливостей щодо розроблення оперативних та стратегічних планів розвитку для прикордонних регіонів двох і більше сусідніх країн (на прикладі єврорегіональних утворень здійснюватиметься такий механізм).

Базові підсистеми управління є інтеграційно-регіональними в ТКС. Їхня основна мета – розробляти рекомендаційні схеми щодо побудови територіально-господарської економічної системи майбутнього на основі інформаційних сигналів, стану середовища і потреб клієнтської бази сьогодні; проводити постійний моніто-

ринг регіону через збір та обробку інформації про ринок; оперативно інформувати головну підсистему управління з метою пришвидшеного обміну інформацією для прийняття правильних оперативних та стратегічних рішень його клієнтською базою тощо. До базової підсистеми управління повинні входити два елементи взаємодії: спеціалізований та клієнтсько-користувацький.

Спеціалізований елемент базового управління в основних своїх завданнях займатиметься формуванням бази даних учасників-суб'єктів відповідного регіонального середовища; супроводженням їх інформаційним консультуванням; здійсненням різноманітних інтерактивних маркетингових досліджень у межах цього прикордонного регіону; встановленням взаємозв'язку між головною підсистемою і її клієнтською базою; мотивуванням увійти всім ринковим суб'єктам регіону в цю систему інтерактивних відносин з метою збагачення інформаційної бази задля ефективності функціонування всіх гравців транскордонного співробітництва.

Спеціалізований елемент базового управління складатиметься з таких секторів (відділів інтерактивного прикордонного бізнес-центру):

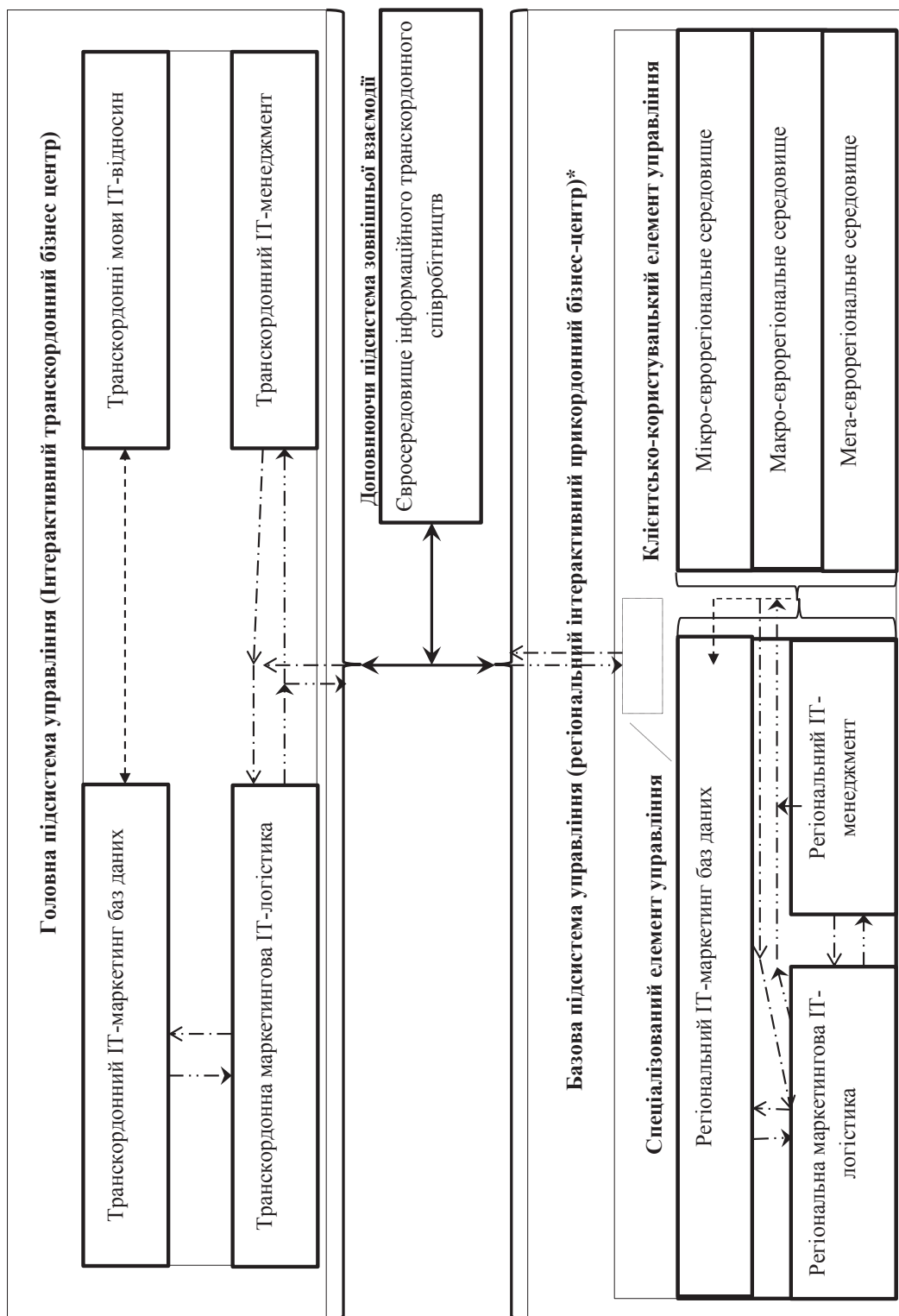
– Регіональний ІТ-маркетинг баз даних, який передбачає постійний збір та систематизацію даних щодо маркетингового середовища: учасники-суб'єкти прикордонного співробітництва та їх інтереси; соціально-економічна політика держави та регіону; статистичні, інвестиційні, товарні, фінансові, наукові, освітні та інші інформаційні продукти.

– Регіональна маркетингова ІТ-логістика, яка передбачає збір запитів від суб'єктів-учасників ПКС, їх обробку та надання відповіді прямо або опосередковано через головну підсистему управління. Тут переважно виконуються дві важливі операції – комунікація із зовнішніми учасниками-суб'єктами прикордонного співробітництва (клієнтської бази користувачів) та маркетингові дослідження. Тобто у разі виникнення якоїсь потреби в одного з учасників (впровадження товару на ринок, вивчення конкурентного середовища, пошуку нових точок збуту) цей відділ систематизує запит, обробляє його і залежно від можливостей вирішення знаходить відповіді в базах даних регіонального ІТ-маркетингу чи в даних на основі аналогічного запиту в головне управління підсистеми.

– Регіональний ІТ-менеджмент у своїх основних завданнях повинен на основі комплексних інформаційних даних будувати економічне середовище таким чином, щоб усі його учасники та суб'єкти змогли якісно по-новому, ефективно та легко працювати в сучасних умовах ринкової економіки. Тут необхідно виявляти вузькі місця та приховані можливості, які забезпечать розширене відтворення життєдіяльності регіону. Аналізуватимуть та розроблятимуть на основі вивчення кращих практик територіального управління (в різних прикордонних регіонів сусідніх держав) – ефективні соціально-економічні програми, стратегії, проекти тощо. Враховуватимуть фактор прикордонності та основні переваги, які завдяки цьому можна отримати.

Клієнтсько-користувацька база даних вважатиметься тим елементом базової системи управління, який у взаємозв'язку із спеціалізованим елементом (вищеописаним) становитиме взаємопов'язаний механізм існування інтерактивного прикордонного бізнес-центру. Тобто клієнти (суб'єкти-учасники ПКС / ТКС) формуватимуть банк даних інформаційними ресурсами задля створення синергетичного ефекту взаємодії, який відобразатиметься на основі використання інформаційних продуктів цими ж суб'єктами-учасниками залежно від власних потреб

* відображена на рисунку базова підсистема управління інтерактивним прикордонним бізнес-центром знаходиться у кожному регіоні країни, які перебуватимуть у структурі євро регіональних утворень. Умовні позначення:

- механізм загальної взаємодії;
- - - формувально-ресурсні відносини;
- · - заявки на послугу;
- · - · - інтерактивно-інформаційний продукт.

Рис. 1. Підсистема логістичної взаємодії ІТКБЦ

Джерело: авторська розробка

їхньої діяльності. А спеціалізована система буде платформою між прийняттям, обробкою і віддачею інформаційного продукту і водночас також зможе користуватися відповідними даними задля розроблення і втілення основних ідей, які сприятимуть розвитку прикордонних територій.

У клієнтсько-користувацьку базу даних входить такі єврорегіональні рівні інформаційно-логістичної інтеграції, як мікро-, макро-, мега- та євросередовище.

Мікро-єврорегіональне середовище щодо інформаційного забезпечення включає суб'єктів-учасників ТКС на рівні регіону (області), району, міста, селища, села. Тобто сюди входять: територіальні громади й місцеві органи влади з їх відповідними структурними підрозділами відповідальних за євроінтеграцію та ТКС (обласні та районні державні адміністрації, обласні та районні ради, виконкоми на рівні міст / сіл); бізнес-асоціації та / чи торгово-промислові палати як представники господарського комплексу регіону; громадські організації регіонального розвитку; навчальні та наукові заклади різних рівнів акредитації.

Макросередовище визначатиме наступних суб'єктів-учасників ТКС на державному рівні – Верховна рада України; Міністерство інформаційної політики; Міністерство економічного розвитку й торгівлі України; Міністерство регіонального розвитку та житлово-комунального господарства; Міністерство закордонних справ.

Мега-єврорегіональне інформаційне середовище включатиме всіх учасників ТКС на рівні єврорегіону та їх національних частин країн-партнерів.

Євросередовище інформаційного транскордонного співробітництва також вважатиметься клієнтсько-користувацькою базою, проте буде зовнішнім елементом взаємодії, який не відноситься ні до головної підсистеми управління, ні до базової, але буде з'єднуючою ланкою в інформаційній системі єврорегіональної співпраці. Вищеописане включатиме всі інші єврорегіони країн Європи, Асоціації європейських прикордонних регіонів та різноманітних інституцій на рівні Європейського союзу (які мають вплив на ТКС).

Отже, зазначені основи механізму функціонування ІТКБЦ вважаються складною моделлю міжрегіонального управління. Ця модель являє собою інтегровану організаційну та інтерактивно-інформаційну системи. В цю систему повинні входити висококваліфіковані спеціалісти (програмісти, маркетологи, менеджери, міжнародники, політологи, юристи), відповідне технічне та офісне обладнання й розроблені спеціальні програмні технології.

Оскільки наукове дослідження базується на застосуванні інтерактивного маркетингу, необхідною умовою є відображення побудови базового транскордонного WEB-порталу щодо ефективного використання усіма його суб'єктами-учасниками.

І тому нам чітко необхідно усвідомлювати мету та завдання, які транскордонний WEB-портал зможе вирішити.

Метою транскордонного порталу повинно стати налагодження співпраці для учасників та суб'єктів ТКС на засадах віртуального WEB-середовища. Ціль останнього полягатиме у виконанні завдання діагностики транскордонних регіонів – їхніх потреб, запитів, проблемних аспектів, пропозицій, економічних аспектів, товарів та послуг – і представленні цих результатів для полегшеного та швидшого напрацювання зв'язків між потенційними партнерами по обидва боки кордону.

Наступним кроком у побудові WEB-порталу повинно стати виокремлення тих проблем, які для учасників ТКС є вкрай важливими та які транскордонний портал завдяки

сучасним інформаційно-комунікаційним технологіям зможе вирішити. І до них, ми вважаємо, слід віднести такі:

– масштаб Карпатського Єврорегіону, який охоплює 19 регіонів п'яти держав, відстань між центрами яких подекуди сягає 500 кілометрів, що спричиняє труднощі у багатосторонніх контактах у межах асоціації, і тому співпраця переважно реалізується у двосторонньому форматі. Однак, якщо налагодити досліджувану систему транскордонного порталу, ми отримаємо один регіон із п'ятьма різноманітними та взаємодоповнюючими ринками, інформація про які буде відома для всіх учасників ТКС, і, використовуючи базові компоненти інтерактивного транскордонного маркетингу, отримати/продати економічний продукт за відповідну ціну, якість, а також знайти вигідних постачальників, логістичних посередників, інвесторів чи інших партнерів, то це значно спростить завдання;

– фіктивна співпраця між органами влади, бізнесом, наукою та громадськістю. Проблема полягає в тому, що будь-які зустрічі учасників ТКС організовуються тільки під час конференцій, форумів, які проходять не так часто і не можуть допомогти у вирішенні реальних нагальних питань. Причина полягає в тому, що тут переважно обговорюють загальні проблемні питання і можливі стратегічні заходи щодо їх подолання (з урахуванням оптимістичних сценаріїв) за реально налагодженої співпраці. Але налагодженої співпраці немає, і навіть вирішення питань, здебільшого обравши певний стратегічний вектор, потребуватиме постійного моніторингу й обов'язкового оперативного управління, якого також немає, а особливо якщо говорити про таку масштабну територію, як Карпатський Єврорегіон (де учасників співпраці, їхніх проблемних питань, пропозицій є чимало). Однак транскордонний портал зможе стати універсальною платформою налагодження ефективної транскордонної співпраці як на стратегічно вищому, так і на оперативному нижчих рівнях, що кардинально змінить соціально-економічну ситуацію в прикордонних регіонах, а також допоможе на основі потужної синергетичної сили відкрити новітні вектори розвитку в майбутньому країн-членів Карпатського Єврорегіону.

Обов'язковим наступним етапом повинно стати врахування потреб учасників та суб'єктів ТКС щодо побудови ефективного транскордонного порталу. Це вважається обов'язковим атрибутом, оскільки WEB-портал створюється для формування постійної, чітко сегментованої та максимально розширеної аудиторії. Сегментуванню підлягатимуть представники бізнесу, громадськості, науки та місцевих і регіональних органів влади в межах країн-членів Карпатського Єврорегіону.

Визначення структури WEB-порталу вважається одним із ключових моментів під час його створення, оскільки від його тематичних розділів залежатиме успіх його функціонування. У транскордонному порталі для ефективного використання інструментів інтерактивного маркетингу слід налагодити таку базову структуру:

– мовний компонент сайту (залежно від країн залучених до єврорегіону);

– «Головна» (де відвідувач відразу може зрозуміти, що являє собою сайт, для чого призначений та чим і наскільки він буде корисним для цього користувача);

– «Аналітика транскордонного ринку», де вказані сторінки щодо: *паспорту території* (загальний опис стану областей, районів, міст, сіл, їхніх керівних підрозділів, стратегій та оперативних цілей територіального управління, державних та місцевих організацій орієнтованих на соціальний розвиток (дитячі садочки, школи, коледжі,

університети з їх відповідними програмами та проектами з можливим як текстовим, так і фото- та кінематографічним оформленням); *підприємницька діагностика* (сфери економічної діяльності та відповідні їх учасники (з даними щодо можливого їхнього зв'язку), інвестиційні проекти для бізнесу з їх деталізованим змістом, яка присутня інфраструктура для розвитку підприємництва (фінансові установи, комунікації, вільні виробничі/офісні площі, трудові ресурси (через центри зайнятості та спеціалістів, підготовлених у навчальних закладах), нормативно-правова основа тієї чи іншої сфери діяльності) та відповідні пільги від їхньої співпраці саме в культурній, екологічній та соціальній сфері); *громадський паспорт* (відповідні організації, орієнтовані на регіональний та транскордонний розвиток із проектними ініціативами (з відкритим онлайн-голосуванням залежно від учасників користування реалізованого продукту (рішення жителів, бізнесу, науки чи влади)), практика та результати попередніх виконаних грантових проектів, перелік центрів із надання відповідних послуг (з детальним їх описом, а також для яких клієнтів, графік роботи, відповідні фінан-

сові зобов'язання тощо); *туризм* (де відобразатимуться його види (зелений, релігійний, велосипедний тощо), відповідальні заклади, маршрути (в межах євро регіону), пам'ятки архітектури, культурні та духовні церемонії, фестивалі тощо);

– «Історія становлення транскордонних відносин» – відобразатиметься, між якими рівнями (село, місто, регіон) ці стосунки формувалися, та конкретними його учасниками-партнерами, а також які результати вже було досягнуто та які знаходяться на стратегічній перспективі;

– «Календар подій», який замінить дошку оголошень, буде поділений на рубрики: історично-культурні (зادля збагачення духовних цінностей через знання того чи іншого свята (його історичний аспект, ключові особи), фестивалів, концертів у країнах-членах євро регіону), інформаційно-ділові (щодо проведення бізнес-форумів, конференцій чи інших аналогічних заходів, які допоможуть учасникам-суб'єктам ТКС орієнтуватися на важливі події їхньої територіальної близькості з можливістю їх відвідування);

Таблиця 1

Фінансові механізми транскордонних комунікацій в Карпатському Євро регіоні

Донор	Фінансування	Результат
Проект Європейського банку реконструкції та розвитку – «Підтримка малого бізнесу»	150 мільйонів євро	Надання консультативної підтримки українським малим і середнім підприємствам із питань виходу на ринок ЄС, підвищення енергоефективності, оптимізації господарської діяльності тощо, шляхом його розширення на 15 регіонів України.
Європейський Інструмент Сусідства: 1. Програма ТКС Польща – Білорусь – Україна 2014–2020 (українські області – Закарпатська, Львівська, Волинська) 2. Програма ТКС Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна 2014–2020 (українські області – Закарпатська, Івано-Франківська, Чернівецька (додаткова територія з обмеженою участю)) 3. Програма ТКС Румунія – Україна 2014–2020 (українські області – Закарпатська, Івано-Франківська Чернівецька та Одеська)	16,1 млрд. євро 1) 175 799 304 євро. 2) 73 952 000 євро 3) 60 000 000 Євро	В усіх трьох програмах транскордонного співробітництва важливою виступає тематична ціль «Підвищення доступності регіонів, розвиток міцного та стійкого до кліматичних впливів транспорту, комунікаційних мереж і систем» з основним пріоритетом якої є <i>Розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури (ICT)</i> . Для реалізації цієї програми повинні бути виконані такі базові приклади: – спільні ініціативи з розвитку та поліпшення якості існуючої інфраструктури ICT; – розвиток інфраструктури транскордонного широкопasmового доступу до Інтернету та комунікаційних центрів; – спільні проекти з підготовки техніко-економічних обґрунтувань, пов'язаних із створенням мереж широкопasmового доступу; – спільне створення широкопasmових мереж; – розвиток місцевого медіаконтенту і відповідних спроможностей медіавиробництва для спільного використання; – спільні інвестиції в інфраструктуру ICT з транскордонним ефектом (наприклад, оптоволоконні мережі); – розробка транскордонних зв'язків, інформації та інтегрованих комунікаційних мереж і послуг; – оновлення існуючих об'єктів, що сприяють зв'язкам між громадами, та публічних послуг, які сприяють співробітництву на транскордонному на ширшому міжнародному рівнях; – інформаційно-промоційні заходи щодо важливості екологічно чистих транспортних систем (з низьким рівнем викидів і низьким рівнем шуму); – розроблення IT-рішень для громадського транспорту.
Дунайська транснаціональна програма 2014–2020 (українські області – Закарпатська, Івано-Франківська, Одеська та Київська)	5 мільйонів євро	підвищення конкурентоспроможності для бізнесу та соціальних інновацій.

Джерело: узагальнено автором за матеріалами [7-11]

– «Фінансові інструменти», де аналізуватиметься, які конкурси, гранти, донори, теми, для яких учасників пропонуються відповідні механізми фінансування задля ефективної транскордонної співпраці в межах євро регіональних утворень);

– «База суб'єктів-учасників інтерактивного-транскордонного бізнес-центру (ІТКБЦ)», де відобразатимуть усіх ринкових агентів його формування та використання їхніх інформаційних продуктів;

– «Анкета дня», яка формуватиметься для більш повного знання сучасного стану та потреб учасників-суб'єктів щодо ефективного управління транскордонним співробітництвом;

– «Новини Євро регіону»;

– «Карпатський Форум/Чат»;

– «Послуги порталу»;

– Обов'язкова наявність на порталі сайтів з посиленням на соціальні мережі – «Facebook», «Google+», «LinkedIn», «YouTube».

Побудована веб-структура транскордонного порталу вважатиметься базовою, яка підлягатиме певному корегуванню залежно від потреб учасників інтерактивного ТКС. Ці потреби зможуть бути виявлені через контент «Анкета дня» та зможуть бути доповненими і розширеними.

Вважаємо, що доречно було би, щоб кожен користувач мав можливість через персоналізовану реєстрацію підписуватися (замовляти) власні контентні сторінки залежно від індивідуальних потреб. Це зумовлено тим, що споживачі не зацікавлені в отриманні інформації, яку вони не замовляли. Тобто суб'єкти-учасники КЄ завдяки використанню інтерактивних комунікацій в ІТКБЦ матимуть можливість заздалегідь підписатися або запропонувати власні інформаційні модулі задля ефективної співпраці в транскордонному просторі. Маркетингова орієнтація на споживача в інтерактивному режимі реально зможе реалізовуватиметься.

Слід обов'язково врахувати, що ці всі функції щодо підтримки, наповнення порталу, послуг (які він надаватиме) постійно повинні знаходитися в активному оновленому стані.

Важливо дослідити також фінансові механізми, які змогли би сприяти втіленню розробленої ідеї в життя (табл. 1).

Провівши аналіз фінансових механізмів програм міжнародного співробітництва, виявляємо, що в межах країн-членів КЄ українська частина, а особливо її Закарпатська область, входить в усі програми фінансового механізму. Це означає те, що цей регіон може мати місце з'єднувального комунікаційного механізму в транскордонній співпраці з усіма країнами-членами зазначеного євро регіону. Таким чином, розташування в Закарпатті не тільки регіонального представництва інтерактивного прикордонного бізнес-центру, але й міжнародного представництва – інтерактивного транскордонного бізнес-центру країн-членів Карпатського Євро регіону – буде переконливим аргументом з погляду як фінансової системи співпраці, так і геополітичного мосту між ЄС та Україною.

Висновки. Отже, результати дослідження показали вагомий вплив інтерактивного маркетингу на сучасний напрям розвитку економіки в транскордонних регіонах та міжнародних відносин України та ЄС. Веб-портал виступає сучасним засобом обміну інформації, що створює широкі можливості для підтримки і розвитку відносин між суб'єктами-учасниками ТКС. Присутня на ньому інформація відповідатиме категорії вторинних маркетингових досліджень, які є відомими для широкого кола учасників ТКС. Але водночас завдяки ефективно побудованій системі менеджменту порталу веб-сайт зможе надати продавцям інформаційних ресурсів можливість отримувати ті маркетингові інформаційні продукти, які через проведені первинні дослідження для конкретного покупця є вигідними за його індивідуальних потреб.

Тому використання інструментів інтерактивного маркетингу в ТКС вважається натеper одним з інноваційних методів підвищення ефективності взаємодії країн-членів Карпатського Євро регіону. У такій моделі співпраці в рамках міжрегіонального співробітництва зменшить суттєві витрати на локальні маркетингові дослідження та дозволить зробити європейські території прозорими, єдиними та відкритими щодо вирішення проблем соціально-економічного розвитку суспільства.

Список використаних джерел:

1. МЕЖДУНАРОДНЫЙ КОДЕКС ICC/ESOMAR. URL: https://www.esomar.org/uploads/public/knowledge-and-standards/codes-and-guidelines/ICCESOMAR_Code_Russian_.pdf
2. Гегедош К.В. Особливості становлення інтерактивно-інформаційного забезпечення в європейських інституціях транскордонної співпраці / К.В. Гегедош // Маркетинг і цифрові технології: науковий журнал / голов. ред. М. А. Окландер. Одеса, 2018. Том 2, № 3. С. 24–47. URL: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/2528>
3. Гегедош К.В. Сучасний стан інтерактивно-інформаційного забезпечення транскордонного співробітництва в Карпатському Євро регіоні / К.В. Гегедош // Маркетинг і цифрові технології: науковий журнал / голов. ред. М. А. Окландер. Одеса, 2018. Том 2, № 4. С. 57–79.
4. Гегедош К.В. Вдосконалення механізму взаємодії України та країн Вишеградської групи в рамках Карпатського Євро регіону на засадах інтерактивного маркетингу / К. В. Гегедош // The Visegrad Four. Ukrainian dimension. Integration – step by step : collective monograph / editor. T. Derkach. Riga : Baltija Publishing, 2017. С. 147–160. URL: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/2183>
5. Гегедош К.В. Взаємозв'язок інтерактивного маркетингу та інформаційної логістики в системі транскордонного співробітництва / К.В. Гегедош // Innovation management in marketing: modern trends and strategic imperatives : proceedings of the International scientific-practical conference (April 12–13 th, 2018) / scient. edit. S. Smerichevskyi, A. Malovychko, G. Kucharski. – Poznan, Poland: WSPiA, 2018. С. 237–240. URL: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/2193>
6. The Carpathian Euroregion Strategy 2020 & beyond. URL: file:///C:/Users/home/Downloads/2016-03-31-202826-The_Carpathian_Euroregion_Strategy_2020_web.pdf
7. ЄБРР в Україні надає гранти малим та середнім підприємствам. URL: <http://bit.ly/eucosme> <http://www.ebrd.com/>
8. Програма транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2014–2020. URL: <https://www.pbu2020.eu/ua>
9. Програма ТКС Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна 2014–2020. URL: <http://www.huskroua-cbc.net/ua/>
10. Програма ТКС Румунія – Україна 2014–2020. URL: <http://www.ro-ua-md.net/romania-ucraina-2/>
11. Україна, Угорщина та ЄС домовилися про фінансування Дунайської транснаціональної програми. URL: <https://www.unian.ua/eurobusiness/2287586-ukrajina-ugorschina-ta-es-domovilisya-pro-finansuvannya-dunajskoj-transnatsionalnoj-programi.html>

ИНТЕРАКТИВНАЯ МАРКЕТИНГОВО-ЛОГИСТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА В ИНФОРМАЦИОННОМ МЕХАНИЗМЕ КАРПАТСКОГО ЕВРОРЕГИОНА

Аннотация. В статье предпринята попытка построить современный механизм международных информационных отношений в трансграничном пространстве на основе комплексных основ интерактивной маркетингово-логистической системы. Как объект исследования был взят Карпатский Еврорегион, так как данная институциональная структура считается межрегиональным центром трансграничных связей между Украиной и Европейским Союзом. Таким образом, в научной работе разработан механизм функционирования интерактивного трансграничного бизнес-центра через систему информационно-логистической взаимодействия трансграничного сотрудничества; построена трансграничная структура современной веб-платформы; изучены финансовые механизмы содействия развитию коммуникаций на территории стран-членов Карпатского Еврорегиона. Доказано, что Закарпатская область может быть соединительным коммуникационным механизмом в трансграничном сотрудничестве со всеми странами-членами указанного еврорегиона (основаниями для этого является благоприятное географическое и геополитическое положение, а также принадлежность ко всем финансовым инструментам Европейской программы соседства).

Ключевые слова: информационная логистика, интерактивный маркетинг, веб-платформа, трансграничное сотрудничество, Карпатский Еврорегион.

INTERACTIVE MARKETING-LOGISTICS SYSTEM IN THE INFORMATION MECHANISM OF THE CARPATHIAN EUROREGION

Summary. Today, when Ukraine is in the European integration vector of development, many business entities at the local, regional and state levels, is of particular interest to be able to study the characteristics of the European business environment. In this case, one way of solving this problem could be the establishment of information and digital providing. The latter will potentially provide qualitatively new and effective transparency of the data on: trade and economic conditions in the markets in the investment field in any country (infrastructure, taxation, educational services), search for partners for the implementation of certain grant projects, stages of construction and the consequences of decentralized government and other Expenses on such studies the individual subjects of the market will cost or small tools, and even the organization of business forums or international conferences, as practice shows – not give such a deep analysis diagnostics of all processes for effective management decision making. Therefore, the aim of this work considering the intended problem is to develop a mechanism with the scientific rationale regarding the functioning of interactive cross-border business center. The object of the study was taken of the Carpathian Euroregion, since this institutional structure is considered the regional centre of cross-border relations between Ukraine and the European Union. Thus in the scientific work developed: information and logistics the mechanism of interaction of cross-border cooperation; built cross-border structure of the modern Web platform; examined financial mechanisms to facilitate the development of communications on the territory of countries-members of Carpathian Euroregion. Thus, the results showed a significant influence of interactive marketing on the modern direction of economy in cross-border regions and international relations of Ukraine and the EU. The web portal acts as a modern tool of information exchange that creates opportunities for the maintenance and development of relations between the subjects-participants of cross-border cooperation. Therefore, the use of the tools of interactive marketing is today one of the innovative methods of increase of efficiency of interaction of the countries-members of Carpathian Euroregion. In this model, cooperation in the framework of regional cooperation, could save significant costs on local market research and will make the European territory of the transparent, unified and open solution to the problems of socio-economic development of society.

Key words: information logistics, online marketing, Web-platform, cross-border cooperation, Carpathian Euroregion.

УДК 339.7

Глазова А. Б.
*науковий співробітник,
Інститут економіки та прогнозування
Національної академії наук України*

Glazova Anna
*Researcher,
Institute for Economics and Forecasting
of NAS of Ukraine*

ОСОБЛИВОСТІ ВІРТУАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОГО ФОНДОВОГО РИНКУ

Анотація. У статті досліджено та проаналізовано новітні тенденції розвитку світового фондового ринку, а саме віртуалізацію та її наслідки. Феномен віртуалізації фондового ринку розглядається крізь призму цифрової трансформації ринку. Встановлено, що віртуалізація світового фондового ринку виникла на основі запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в операційну діяльність. Виявлено, що розвиток віртуальної інфраструктури фондового ринку впливає на процеси консолідації бірж. Досліджуються особливості поширення та функціонування електронних комунікаційних платформ як індикатора розвитку віртуалізації світового фондового ринку. Встановлено, що віртуалізація світового фондового ринку приводить до конкуренції біржової та позабіржової торгівлі, а також у майбутньому є можливість їх злиття на базі спільних електронно-комунікаційних платформ.

Ключові слова: фондовий ринок, віртуалізація світового фондового ринку, електронна комунікаційна платформа, біржова та позабіржова торгівля, консолідація бірж.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>